

NAPOVED INTEGRALNE SERIJE:

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletamo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij.

In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potenciala za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi **Integral Green Slovenia** (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev. Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čimveč gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku.

In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem nas bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev.

Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Prijazno vabljeni k prebiranju, razmišljanju in ustvarjalni uporabi!

Dr. Darja Piciga

DEVETNAJSTI TEDEN

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja – 91. nadaljevanje

30. 7. 2018

91. »CARE 4 YOUR SOCIETY«: Kako socialno inovacijo vpeljati v realno življenje?

Z današnjim prispevkom začnemo zadnji, deseti del **Integralne serije**, v katerem bomo ustvarjalno povzeli in povezali dosedanje ugotovitve, opozorili na nekaj novih pojmov, predvsem pa pokazali na bogastvo možnih uporab konceptualnega okvira integralnih svetov.

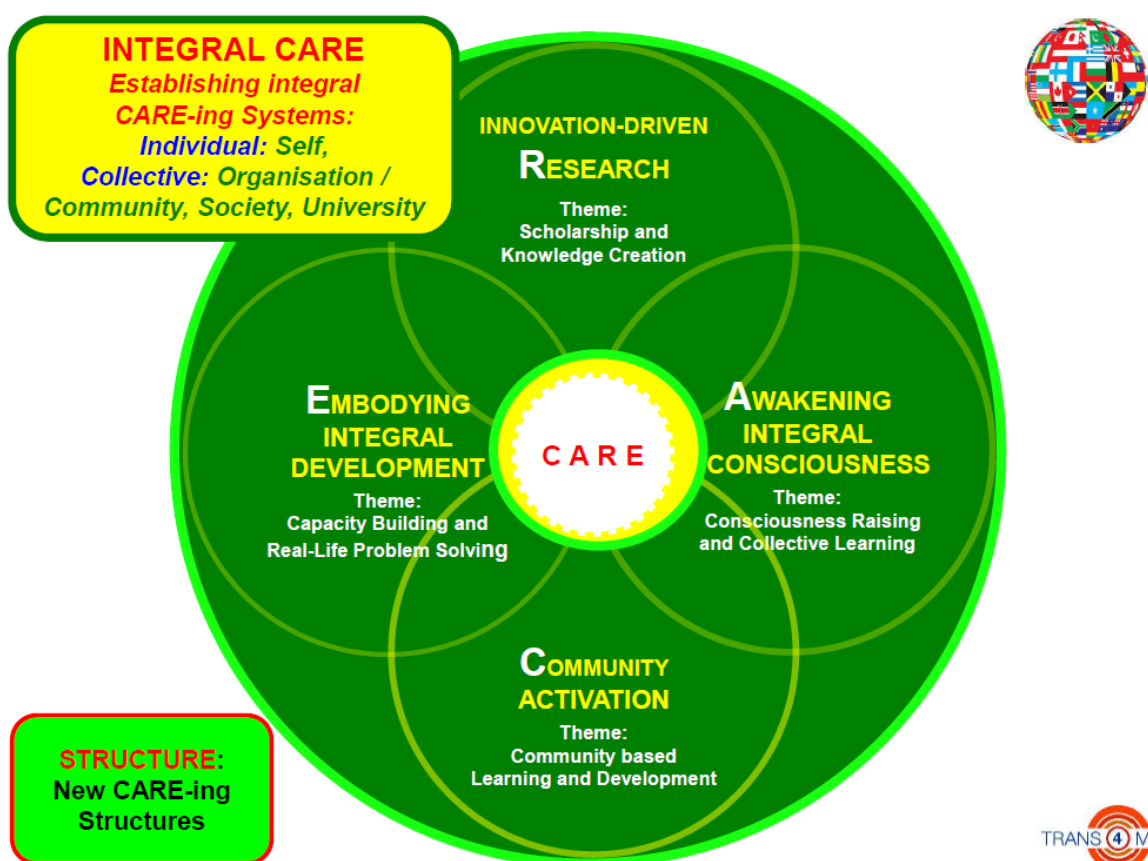
Po obravnavi vseh štirih sfer - svetov in pristopov v konceptualnem okviru integralnih svetov¹ smo se s **87. nadaljevanjem** posvetili vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj (VITR) kot ključnemu horizontalnemu

¹ Pregled po posameznih svetovih lahko bralec najde v petih prispevkih:

- »Jug« v dvojnem **36. in 37. nadaljevanju**: Narava in skupnost v Integralni seriji: pregledni prispevek.
- »Vzhod«: **49. in 50. nadaljevanje** - Od pregleda »vzhodnega« do napovedi »severnega« sveta – od kulture in ozaveščenosti (duhovnosti) do znanosti, tehnologije in sistemov.
- »Sever« v dveh preglednih prispevkih:
 - **74. nadaljevanje** - Zaveza finske družbe za trajnostni razvoj in pregled »severnega« sveta: prvi del, s poudarkom na konceptualizaciji in strateških pogledih za trajnostni razvoj;

procesu za udejanjanje trajnostnega razvoja. Kot poudarjajo novejši mednarodni dokumenti za to področje, sprejeti v podporo uresničevanju Agende 2030 za trajnostni razvoj, VITR ne sme biti omejen na tradicionalno pojmovani proces vzgoje in izobraževanje, ampak mora prežemati aktivnosti za doseganje vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja.

Na vzgojo in izobraževanje za trajnostni razvoj smo seveda pogledali skozi "integralna očala". Najprej smo predstavili, kako je mogoče načela oz. ključne usmeritve VITR razvrstiti po petih elementih osnovnega teoretičnega modela integralnih svetov (1 + 4: moralno jedro in štirje svetovi), nato opisali pomen VITR za prehod v zeleno gospodarstvo (88. nadaljevanje) in uporabo integralnega pristopa v Biotehniškem centru Naklo (89. nadaljevanje). V zadnjem prispevku pa smo prikazali osnovne integralne modele BC Naklo, projekta »Narava nas uči« in Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica ter za zaključek vpeljali nov koncept CARE procesa. CARE kot celota se v okviru Centra za integralni razvoj Tran4m šteje za eno ključnih transformacijskih »trajektorij« (poti), ki omogoča postopno uresničevanje socialnih inovacij v realnem življenju. Akronim CARE je skoraj nemogoče prevesti v vseh njegovih odtenkih, kar je eden od razlogov, da tega koncepta v okviru Integralne zelene Slovenije ne uporabljamo v tolikšni meri kot se v angleških procesih in gradivih Centra za integralni razvoj Trans4m. Poleg tega sta ga profesorja Lessem in Schieffer v zadnjih letih še razvijala, tako da sta šele v lanskem letu predstavila končno razlago, kot je povzeta na spodnji sliki.

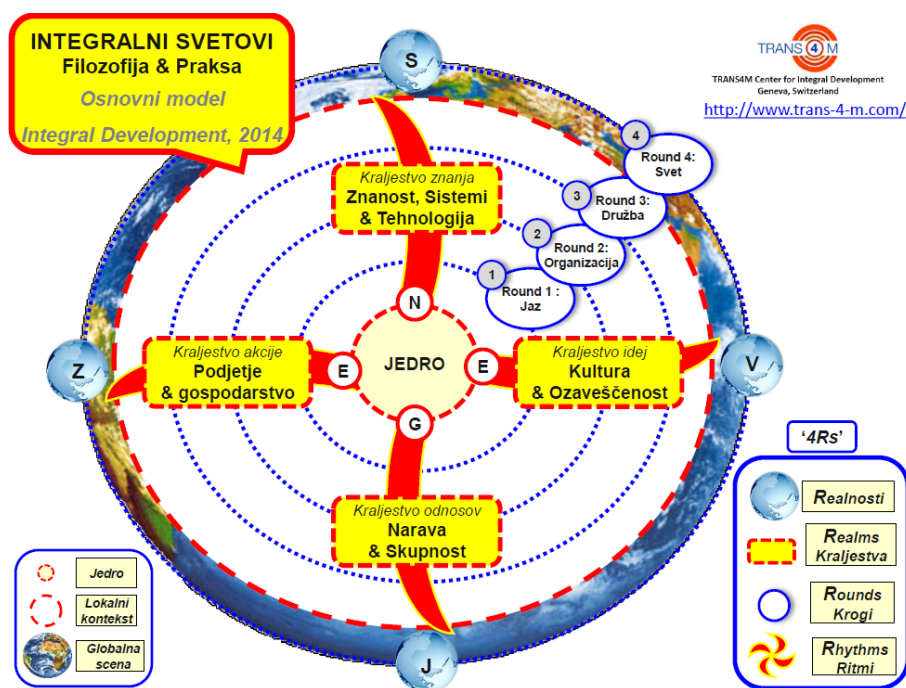
Slika: Integralni CARE model
(vir: Lessem, Schieffer – uvodno predavanje na konferenci IGE 2017²)

- o [75. nadaljevanje](#): Zaključujemo obravnavo »severnega« pristopa s teorijo mrežne družbe in preglednico za socialno ekonomijo, prehajamo v »zahodni« integralni svet.
 - »Zahod«: [86. nadaljevanje](#) - Pregled konceptov, modelov in dobrih praks "zahodnega" sveta.
- ² Več informacij o konferenci je dostopnih prek <http://integralna-zelena-slovenija.si/proces-in-dogodki/>.

Ključne elemente osnovnega integralnega CARE modela iz zgornje slike lahko prevedemo na naslednji način³:

- ❖ **C: Community activation** – Aktiviranje skupnosti. Tema: na skupnosti temelječa učenje in razvoj.
- ❖ **A: Awakening Integral Consciousness** – Prebujanje integralne zavesti. Tema: ozaveščanje in kolektivno učenje.
- ❖ **R: Innovation driven Research** – Raziskovanje, ki ga poganjajo inovacije. Tema: izobraževanje in ustvarjanje znanja.
- ❖ **E: Embodying Integral Development** – Poosebljanje integralnega razvoja. Tema: Krepitev zmogljivosti in razreševanje problemov v realnem življenju.

Kot sta v citiranem predavanju poudarila Lessem in Schieffer, je CARE proces namenjen spodbujanju integralnega razvoja v lokalnem okolju. Tak integralni razvoj se razširja preko integralnih Realnosti ali skupnosti; Ritmično spodbuja individualno in kolektivno ozaveščanje za preobrazbo; vključuje transdisciplinarne raziskovalne svetove (Realms) in se na koncu odrazi kot utelešenje integralnega razvoja na ravni posameznika, organizacije in družbe (Rounds). Tako se spet srečamo z osnovnim modelom integralnih svetov, ki vključuje te štiri R (4 R's) in smo ga spoznali v 16. in 22. nadaljevanju *Integralne serije* (spodnja slika).

Slika: Osnovni model integralnih svetov (povzet po 22. nadaljevanju *Integralne serije*)

Že iz naslova predavanja profesorjev Lessema in Schiefferja na lanski konferenci o integralnem zelenem gospodarstvu »*CARE-ing for Slovenia, Europe and the wider world. The Integral Words Approach for addressing imbalances in a holistic manner*« lahko ugotovimo, da dobesedni prevod ni tako pomenljiv kot original. V slovenščini bi se ta naslov lahko glasil: »*Skrbimo za Slovenijo, Evropo in širši svet. Pristop integralnih svetov za naslavljanje neravnotežij na celosten način.*« Podobno se kaže pri drugih uporabah akronima CARE, na primer:

³ V 90. nadaljevanju so opredelitve štirih elementov nekoliko drugačne, ker se tam nanašajo predvsem na področje vzgoje in izobraževanja.

- “CARE 4 YOUR SOCIETY” – Doktorski program o integralnem razvoju⁴, ki ga Center za integralni razvoj Trans4m izvaja skupaj z univerzitetno ustanovo iz Afrike, katere ustanovitvi je botroval Nelson Mandela, da bi prispevala k novi Južni Afriki: »The Da Vinci Institute for Technology Management«. Ta triletni edinstveni in k učinkom usmerjeni program je zasnovan za nosilce transformacij, odločene, da se aktivno spopadejo s perečimi problemi svojih organizacij, skupnosti in družb, in imajo veliko željo, da soustvarjajo trajnostne, pozitivne prihodnosti v svojem lokalnem okolju. Program je oblikovan kot individualni in kolektivni »proces celostnega razvoja« (*“Process for Holistic Development” - PHD*), v katerega se vsako leto vključi majhna skupina raziskovalcev-inovatorjev, ki v teoriji in praksi razvijajo celostne rešitve za izzive in priložnosti v teh viharjih časih.
- Ali pa ena od novic na spletni strani Centra Trans4m (podobnih novic in naslovov je na <http://www.trans-4-m.com/> še več): »Integral CARE-4-AFRICA Impact Roundtable took place in South Africa«⁵ - o okrogli mizi nosilcev transformacij iz afriške Trans4m skupnosti, ki so se septembra lani zbrali v Johannesburgu v Južni Afriki, da okrepijo svoje skupno delovanje za Integralno Afriko.

V Sloveniji smo CARE model uporabili pri obeh vzgojno-izobraževalnih organizacijah, ki sta v knjigi ***Integral Green Slovenia*** podrobneje predstavljena, to je pri Biotehniškem centru Naklo in Vrtcu Otona Župančiča Slovenska Bistrica. Ker sta avtorja Lessem in Schieffer v času od pisanja knjige CARE model nekoliko preoblikovala, takratnih slik ne bomo prikazali, povzemamo samo ključne poudarke. Tako pri Vrtcu Slovenska Bistrica (11. poglavje knjige) osnovni štirje CARE elementi pomenijo:

- C: vplivanje na lokalne in širše skupnosti,
- A: povezovanje vseh za skupno dobro,
- R: podpora inovacijam in idejam,
- E: ustvarjanje okolja za učenje.

Pri BC Naklo (12. poglavje) pa CARE model v središče postavlja integralno zeleno vizijo zavzemanja (CARE-ing) za osebni, institucionalni in družbeno-kulturni razvoj skupnosti in dežele, ki se kaže kot:

- C: na Skupnosti temelječe pobude za učenje
- A: Ozaveščanje skupnosti
- R: Integralni okvir za konceptualizacijo, poudarek na inovacijsko usmerjenemu Raziskovanju
- E: Krepitev zmogljivosti kot odgovor multidimenzionalnega procesa spreminjanja

Konceptualna moč CARE modela bo prav gotovo prispevala k temu, da ga bomo tudi v Sloveniji širše uporabljali. V Integralni seriji pa se bomo posvetili še drugim aplikacijam pristopa integralnih svetov pri učenju ter vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj.

Dr. Darja Piciga

⁴ <http://www.trans-4-m.com/care-4-society-apply-groundbreaking-phd-program-integral-development-2/>.

⁵ <http://www.trans-4-m.com/integral-care-4-africa-impact-roundtable-took-place-south-africa/>.